

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8P/47/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614207096
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614207096.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti G.: D., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, obidve bytom v W.. I., N. XXX/X, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lipt. Mikuláš, M.M.Hodžu 30, Lipt. Mikuláš, deti rodičov Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom v W.. I., N. XXX/X a I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom v W.. I., Č.. H. XXXX/XX, o návrhu otca na zníženie výživného, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

rozhodol:

Návrh sa v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** **p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu okresnému súdu 11.08.2014 sa otec detí domáhal zníženia výživného, určeného na každé z detí rozsudkom tunajšieho okresného súdu č. k. 7P/15/2013-46 z 26.04.2013 čiastkou 130 eur mesačne, na sumu 80 eur mesačne od 01.08.2014. Návrh odôvodnil poukazom na to, že pri určovaní poslednej výšky výživného súd vychádzal z jeho príjmu podľa daňového priznania za rok 2012. Pracuje ako živnostník od 01.08.2005 a súčasne od 10.12.2011 je vlastníkom subjektu S. X., s.r.o. a jeho príjmy z roka na rok klesajú.

Výsluchom otca detí súd zistil, že napriek poklesu z príjmov z podnikania fyzickej osoby aj právnickej osoby plnil vyživovaciu povinnosť čerpaním kontokorentného úveru, alebo úveru spotrebiteľského, čo v súčasnosti možné nie je. Rozdiel medzi príjmami v roku 2012 a 2013 sa zobrazil aj v obrate, musel poplatiť firemné úvery. Matka detí sa zamestnala. Otec žije v spoločnej domácnosti v 2-izbovom byte svojej priateľky s ňou a jej 6-ročným dieťaťom, na ktoré jeho otec platí mesačné výživné 100 eur.. Na platby na bývanie a energie mesačne otec prispieva sumou 100 eur. Príjem jeho priateľky je asi 500 eur mesačne netto. Otec na súkromné účely používa firemné motorové vozidlo zn. Opel zařira rok výroby 2001. Na lieky dopláca od 10 do 20 eur mesačne, mobilný telefón používa firemný. V súvislosti s čerpaným úverom musí splácať životnú poisťku vo výške 2 - 3 eurá. Ako nepodnikateľ čerpal úvery v roku 2012 a 2013 vo výške 5050 eur a 5000 eur, ktoré spláca splátkami vo výške 97,31 eur a 96,34 eur mesačne; splatnosť úverov bola dohodnutá do roku 2019 a 2020. Z týchto požičaných peňazí 3.500 eur použil na úhradu firemného úveru, zvyšok na svoje bežné výdavky a výživné. Ako fyzická osoba - podnikateľ dlhuje na kreditnej karte 3.400 eur, ktoré si v účtovníctve nevykazuje. Ako nepodnikateľ dlhuje na kreditnej karte 2.800 eur, ktoré má splácať po 5% mesačne z dlžnej sumy. Z titulu povoleného prečerpania na účte fyzickej osoby - nepodnikateľa má debetný zostatok 2.000 eur, tu musí povinne splácať úroky. S matkou maloletých detí majú v nevyporiadanom bezpodielovom spoluvlastníctve záhradu a bytové zariadenie. Snaží sa stretávať s deťmi pravidelne každý druhý týždeň cez víkend, počas posledných prázdnin ich mal u seba týždeň. Okrem výživného deťom kupuje drobnosti v podobe hračiek, alebo im dáva peniaze 1 až 5 eur. Finančne im prispievajú aj jeho rodičia, ktorí kúpili

každému z detí bicykel, kolobežku, kolieskové korčule. S deťmi bol 1-krát v hoteli Permon aj vo Ville Betula, pričom návštevu vo Ville Betula platili jeho rodičia. Ponúkol matke možnosť zabezpečovať cestu detí do školy a zo školy, odozvu nedostal. Matka pred deťmi negativizuje jeho osobu. S deťmi sa nestretol 1-krát z dôvodu svojho ochorenia, zvyšok víkendov deti s otcom nechceli ísť, dôvod mu nepovedali. Matkou vyčíslené náklady 100 eur mesačne na stravu každého z detí by sa za normálnych okolností nezdali vysoké, ale jemu sa zdajú vysoké, pretože deti sú priberčivé v jedle. Majú rady sladké jedlá, ryžu, palacinky, D. aj pečené zemiaky, halušky. Keď deti odmietnu jedlo, matka im ponúkne iné. Náklady na bývanie matke detí hradí jej otec, takže matka s ním výdavok nemá. Syn sa mu sťažoval, že nechce chodiť na tanečnú, dcéra nechce chodiť na výtvarnú, o čom ich matka nechce diskutovať. Aj iné osamelé matky pracujú na plný úväzok, avšak on vie posúdiť pracovné kvality matky z vlastných skúseností v jeho firme.

Vypočítím matky detí súd zistil jej nesúhlas s podaným návrhom z dôvodu zvýšenia výdavkov na živobytie, napr. nájomného na 150,33 eur mesačne. Za rok 2013 zaplatila daň z nehnuteľnosti 14,96 eur a poplatok za komunálny odpad za 3 osoby 67,67 eur. Preddavok na elektrinu matka platí po 40 eur mesačne a RTVS 4,64 eur. Z dôvodu výmeny okien v spoločných priestoroch bytového domu spláca 10 eur mesačne. Býva spolu s maloletými deťmi v 2-izbovom byte v jej výlučnom vlastníctve. Nemá žiadne dlhy, úvery ani pôžičky. Ako uchádzačka o zamestnanie sa zamestnala od 01.08.2014 do 31.01.2015 na aktivačných prácach, vykonáva opatrovatelku v seniorskom dome, za prvý mesiac dostala 190 eur. Nie je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vzhľadom na výšku výživného na maloletých 260 eur, ktoré poberá spolu s prídavkami 47,04 eur. Do novembra 2013 pracovala vo firme otca detí ako asistentka, je absolventkou gymnázia. Dôvodom uzatvorenia dohody o skončení pracovného pomeru bolo želanie jej bývalého manžela, aby vo firme ďalej nepracovala. Majetok väčšej hodnoty, okrem bytu, bytového zariadenia a záhrady v BSM, nevlasťní. Za mobilný telefón platieva paušálne 19 eur mesačne. Neplatí si poistenie, automobil nevlasťní. Maloletá D. navštevuje 5-ty ročník ZŠ, do školy chodí pešo. V škole platí mesačne za obedy približne 20 eur a za desiaty 2 eurá. Navštevuje tanečný aj výtvarný odbor ZUŠ, mesačná platba za každý je približne 6 eur. Topánky nosí dámskej veľkosti. Ako alergička dopláca za liek mesačne 10 eur. Dieťa nosí okuliare, posledné menila v máji 2013 za doplatok 25 eur. Dcéra chodí na mestskú plaváreň, permanentka stála 15 eur. Poistenie jej neplatí žiadne. Kredit na mobilný telefón dcére dobíja sporadicky otec čiastkou asi 5 eur. Platba približne 2 eurá mesačne pripadá na rôzne školské akcie, platba za plavecký kurz bola 11 eur, za školský výlet 10 eur. Na tanečnú dieťaťu zakúpila dres za 19 eur, cvičky za 15 eur. Za učebnicu angličtiny dieťa vynaložilo 10 eur a platba za triedny fond bola 5 eur na polrok. Maloletý C. navštevuje 2. ročník ZŠ, mesačne zaplatí za obedy v škole platí asi 20 eur, za mliečne desiaty 2 eurá a za školský klub 4,50 eur. V mimoškolskej činnosti chodia na rôzne podujatia, zatiaľ matka zaplatila 7 eur. Syn navštevuje tanečnú za 6 eur mesačne v ZUŠ. Keďže má ekzém, za krém doplácajú zhruba 15 eur mesačne. Platba za učebnicu angličtiny bola 11,50 eur, za Radu rodičov 5 eur, za časopis 8 eur, poistenie 0,80 eur a na triedny fond 10 eur zhruba na pol roka. Každému z detí treba zakúpiť oblečenie na zimu. Matka sa uchádzala o prácu pokladníčky v Tesco na polovičný pracovný úväzok, ktorú však mala vykonávať najmä cez víkendy a v noci, čo nemôže zabezpečiť vzhľadom na starostlivosť o maloleté deti. Neuvažovala nad tým, žeby takto pracovala v čase, keď majú byť deti so svojím otcom, pretože otec 8-krát stretnutia nerealizoval z dôvodu, že deti s ním ísť nechceli alebo neprišiel on. Na pohovore pri uchádzaní sa o prácu asistentky sa zúčastnilo 50 osôb, pýtali sa predovšetkým na deti, ich počet a pod. Otec má financie na trávenie času v kaviarňach, na hoteli Permon a zariadení Villa Betula, kde bol aj s deťmi. Deti však odmietli ísť do hotela Permon so svojím otcom, keď mala s ním ísť aj jeho priateľka a jej syn. Deti nemali problém navštevovať otca v byte, kde býval predtým sám, maximálne boli prítomní jeho rodičia. Na začiatku školského roka odprevádzal otec do 1. triedy ZŠ syna svojej priateľky, pred rokom do 1. triedy neodprevádzal maloletého C., čo deti vnímajú veľmi citlivo.

Kolízny opatrovník maloletých detí predniesol, že vyhovenie návrhu nie je v prospech detí. Rozhodnutie ponechal na zváženie súdu vzhľadom na tvrdenie otca, že sa vystavuje platobnej neschopnosti.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lipt. Mikuláš z 28.08.2014 je preukázané, že matka detí je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie od 01.11.2012, zúčastnila sa dvoch výberových konaní s negatívnym výsledkom. Jej posledným zamestnaním bola firma I. G. - S., pracovný pomer bol skončený dohodou. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lipt. Mikuláš z 08.10.2014 súd zistil, že

matka detí nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, ktorú naposledy poberala od 01.02. do 28.02.2004. Rovnako nie je poberateľkou peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Zo správy Daňového úradu Žilina z 28.08.2014 je dokázané, že otec detí ako fyzická osoba podal daňové priznanie za zdaňovacie obdobie roku 2013, podľa ktorého je daňový základ aj daňová povinnosť 0 eur, pri daňovej strate 1.965,33 eur. Otec dosiahol príjmy aj výdavky presahujúce 35.000,- eur.

Z oznámenia S. X., s.r.o. W. I. z 11.09.2014 súd zistil, že otec detí nepoberá peňažnú ani nepeňažnú odmenu, za posledných 12 mesiacov mu nebol vyplatený podiel na zisku. Ďalej súd vykonal dokazovanie účtovným denníkom tejto firmy za obdobie od 01.01.2014 do 16.09.2014 a zistil, že na účet firmy z titulu tržieb v hotovosti boli pripisované sumy rádovo v desiatkach eur (napr. 9,96 eur, 30 eur, 9,92 eur). Výdavky boli vynaložené na sociálne a zdravotné poistenie zamestnancov 138,40 eur a 56 eur mesačne, ako aj na položku vedenú ako úhrada sociálneho a zdravotného poistenia v rovnakých sumách, uskutočnený bol výber vlastných peňazí v sumách napr. 450 eur, 690 eur, 130 eur, 750 eur, 96 eur, 33 eur, 60 eur. Na druhej strane došlo aj k vkladaniu vlastných peňazí čiastkami napr. 400 eur, 260 eur, 750 eur, 450 eur. V účtovníctve je vedený aj príspevok - dotácia z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v sume 456,54 eur fakturovaný mesačne, úhrady mzdy zamestnancom 311,51 eur, príspevok na ich stravné lístky.

Z pripojeného spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 7P/15/2013 je preukázané schválenie rodičovskej dohody rozsudkom č. k. 7P/15/2013-46 zo dňa 26.04.2013, ktorou boli maloleté deti D. G. a C. G. na čas po rozvode manželstva zverení do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Otec sa zaviazal platiť na výživu každého z detí po 130 eur mesačne, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Rozsudok sa stal právoplatný v celom rozsahu 20.05.2013. Rozsudok neobsahuje, keďže sa účastníci vzdali odvolania, odôvodnenie. Z obsahu tohto spisu však vyplýva, že matka detí Z. G. bola vedená ako uchádzačka o zamestnanie od 01.11.2012, rodičia od uvedeného dňa nebývali v spoločnej domácnosti, keď otec sa odsťahoval do prenajatého 1-izbového bytu za 230 eur mesačne. Matka nepoberala dávku a príspevky v hmotnej núdzi. Otec ako fyzická osoba podľa správy Daňového úradu Žilina dosiahol za zdaňovacie obdobie roku 2012 príjmy a výdavky presahujúce 56.000 eur pri 0 daňovej povinnosti. Maloletá D. navštevovala 3.ročník ZŠ, maloletý C. predškolské zariadenie. Otec mal zvýšené výdavky v súvislosti so svojím zdravotným stavom v rovnakej výške ako teraz, platil si životné poistenie 30 eur mesačne, ako fyzická osoba -podnikateľ mal na účte debetný zostatok 7.500 eur, ako právnická osoba mal účet s aktuálnym zostatkom 20 eur a ako fyzická osoba - nepodnikateľ účet s debetným zostatkom 2.000 eur. Na úver čerpaný sumou 5.050 eur ako fyzická osoba - nepodnikateľ splácal po 112 eur mesačne. Matka hradila výdavky na bývanie 147 eur mesačne, elektrinu platil otec detí po 40 eur mesačne.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 63 Zákona o rodine ods. 1 rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 63 Zákona o rodine ods. 2 u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby o oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Postupujú podľa označenej právnej úpravy súd návrh otca na zníženie výživného pre jeho nedôvodnosť zamietol. Prvoradou podmienkou zmeny rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatnou, to znamená, že sa prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predošlého rozhodnutia závažnejším spôsobom. Zmena pomerov môže byť odôvodnená subjektívne alebo objektívne. Porovnaním osobných, majetkových, zárobkových pomerov maloletých detí (keďže ide o ich výživné) v čase predošlého rozhodovania a teraz možno konštatovať podstatnú zmenu pomerov, spočívajúcu vo zvýšení výdavkov na ich živobytie. Maloletá D. navštevovala 3.ročník ZŠ, v súčasnosti navštevuje posledný ročník I. stupňa ZŠ (piaty), maloletý C. nenavštevuje materskú školu, ale 2.ročník základnej školy. Už len s prechodom na vyšší stupeň školy je spojené zvýšenie výdavkov potrebných na zabezpečenie školských pomôcok, pokrytia výdavkov na aktivity organizované školou. Samotná skutočnosť, že deti sú vekovo staršie sa prirodzene odráža v ich (zatiaľ) neustálej potrebe na zabezpečenie čoraz väčšieho ošatenia a obutia primeraného ich vzhľadu (u maloletej D. obuv dámskej veľkosti). Obidve deti navštevujú platené voľno-časové aktivity, obe majú zvýšené výdavky v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom. U matky detí došlo k zmene spočívajúcej v tom, že od 01.08.2014 získala zamestnanie, z ktorého má príjem 190 eur, v čase posledného rozhodovania o výživnom nemala žiaden príjem. Na druhej strane došlo o približne 5 eur k zvýšeniu platieb za byt. Otec detí. v čase posledného rozhodovania býval za 230 eur mesačného nájomného v 1-izbovom byte, v súčasnosti prispieva na bývanie svojej priateľke čiastkou 100 eur, došlo teda k zníženiu jeho výdavkov na bývanie. Náklady na lieky otec vynakladá v nezmenenej sume. K tvrdenému zníženiu príjmu otca detí súd môže uviesť len toľko, že ak by otec naozaj trpel finančnými problémami, potom by nepodnikal od roku 2005 ako fyzická osoba ani ako konateľ a spoločník právnickej osoby od r. 2011. Navyše súd prihliadal na to, že otec nepredložil, hoci bol na to vyzvaný, peňažný denník z činnosti fyzickej osoby, takže súd mohol vychádzať len z jeho príjmu právnickej osoby. Porovnaním daňových priznaní za rok 2012 a 2013 je zrejmé zníženie obratu u otca detí ako fyzickej osoby približne o 20.000 eur ročne. Príjmy a výdavky z podnikania otca, presahujúce sumu 35.000 eur ročne, sú stále vo výške podstatne prevyšujúcej sumu ročného zárobku osoby, ktorá poberá minimálnu mzdu 350 eur, takže za rok je jej netto príjem 4.200 eur. Otec nespochybnil svojou výpoveďou nepriaznivú finančnú situáciu v rodine matky, ale naopak sám poukázal na to, že jej náklady spojené s bývaním platí jej otec. Na druhej strane súd prihliadal na to, že otec sa s deťmi sporadicky stretáva a hradí im výdavky napr. spojené s pobytom vo wellness centre v hoteli Permon, aj keď to bolo asi 1-krát. Súd prihliadal aj na čas, ktorý uplynul od posledného rozhodnutia o výživnom, čo je doba 1,5 roka (17 mesiacov). Zníženie výživného o 38% po uplynutí 17 mesiacov od poslednej úpravy nezodpovedá zmeneným pomerom na strane všetkých účastníkov konania. Súd musí pripomenúť, vzhľadom na tvrdenia otca o jeho úverovej zaviazanosti, že tento životný štýl (čerpanie financií z kontokorentného úveru a z debetného zostatku na účte) viedol už v čase posledného rozhodovania o výživnom, pričom pri uzatváraní rodičovskej dohody musel rátať s dočasnou touto situáciou a s tým, že úvery skôr či neskôr nadobudnú splatnosť, ale aj s tým, že nároky detí na základnú výživu budú rásť s ich zvyšujúcim sa vekom. Obidvaja rodičia, pokiaľ je ich finančná situácia nepriaznivá, potom musia zväžiť, vzhľadom na prioritu plnenia vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, možnosť získania ďalšieho zamestnania, a to aj výkonom brigádnickej činnosti (získanej napr. cez pracovné agentúry pôsobiace v Lipt. Mikuláši) cez víkendy a v čase voľna. V prípade fungujúceho styku otca a maloletých detí by sa priestor pre takýto výkon brigádnickej činnosti u rodičov, najmä na strane matky, vytvoril. Rovnako by mala matka uvítať ponúkanú pomoc otca spočívajúcu v zabezpečovaní prepravy maloletých detí pri ceste do školy, resp. aj zo školy, pri ich sprevádzaní na výkon mimoškolských aktivít.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Obč. súd. por..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods. 3 Obč. súd. por. - kto ho robí, ktorému súdu je určené, akej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Obč.súd.por).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1; b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a); f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pokiaľ si povinný dobrovoľne nesplní povinnosť stanovenú týmto rozhodnutím, možno navrhnúť exekúciu podľa osobitného zákona.